

Obstoječi svet četrtek in velja s...
...vred ali v Mariboru s...
...na dom za celo leto...
...pol leta 20 K, za četril leta...
...laven jugoslavije 30 K...
...se pošte na uprav...
...Slovenskega Gospodarja...
...Maribor, Korotka cesta št. 2...
...se dopolnjuje do odgovor...
...strojno se plačuje naprej...
...Telefon Slov. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udaja „Kralj, kmetovnega društva“...
...dobro je bil bren posredna...
...ročina. — Uredništvo: Koroš...
...ceste št. 5. Republiki se ne vna...
...Upravitelja sprejema naročila...
...inse in reklamacije. Čas...
...inse inse po dogovoru. Za...
...krate oglašne primere po...
...Neposredne reklamacije se pošiljajo...
...prosta...
...Telefon št. 328.

14. številka.

Maribor, dne 7. aprila 1921.

55. letnik.

Občinske volitve.

Zaupnike in pristaše Kmetске zveze in Slovenske ljudske stranke prosimo, da se ravnajo po teh le navodilih:

1. Ako še v kateri občini niste se stavili in predložili kandidatne liste okrajnemu glavarstvu, storite to nemudoma.

2. Kandidatne liste morajo podpisati vsi kandidati, odborniški in namestniški s svojim polnim imenom. Na krajšati krstnih imen. Podpišite se čitljivo. Pristavite pri podpisu tudi stan in bivališče kandidato. Podpišite se n. pr. tako: 1. Jernej Ferk, posestnik, Podgradec, h. št. 24. Sprejemem. 2. Friderik Menhart, viničar, Plavč, h. št. 12, Sprejemem. itd.

3. Vsak kandidat se mora podpisati na zadnji strani tiskovine v isti vrsti, kakor je vpisan na prvi strani kandidatne liste.

4. Kdor ne zna ali ne more pisati naj se podkriža. Njegovo ime napše potam poleg križa kaka druga oseba, ki pa se mora podpisati kot podpisatelj in priča. Podpisati se mora z raven še druga priča. Podpisatelj mora dostaviti tudi besedo „Sprejemem“. Podpisujte s črnilom, da je bolj čitljivo.

5. Na prvi strani pod imeni kandidatov napišite natančno ime predstavnika in njegovega namestnika. Ta dva bosta na dan volitve prava člana komisije.

6. Na zadnji strani napišite pod naslov: „Pooblaščen zastopnik liste“ ime volilca zastopnika in njegovega namestnika, kateremu bo glavarstvo pošiljalo odgovor ali je kandidatna lista pravilno sestavljena in pravilno podpisana ali ne. Če lista ni prav sestavljena je mora pooblaščen zastopnik sporazumno s strankinim volilnim odborom popraviti in takoj (ali najpozneje v treh dneh po prejemu) izročiti okrajnemu glavarstvu.

7. Če je kak kandidat podpisal dve listi, sta oba podpisa neveljavna. Na obeh listah se mora njegovo ime navedeti z drugimi.

8. Neveljaven je podpis na kandidatni listi, ako je kandidat, ki zna sam podpisati svoje ime, ni sam podpisal, ampak kdo drugi. Če so nasprotniki na ta način dobili podpise po sameznih volilcev, naj dotične osebe dajo izjavo, da se jih je brez vednosti podpisalo in dalo na listo. To izjavo pošljite takoj okrajnemu glavarstvu. Kdor pa je pravilno podpisal kako kandidatno listo in se pozneje skesa, zgubi volilno pravico. Neveljavni so tudi podpisi, če je kak nasprotnik pobiral podpise, ne da bi pred-

ložil volilcu sestavo in razpored kandidatne liste. Nadalje je tudi neveljaven podpis in sploh kandidat, ki še ni 24 let star ali pa ima kako kaznen, ki ga izločuje od pasivne volilne pravice, t. j. da ne more biti izvoljen. Tiste kazni smo opisali zadnjič v „Sl. Gospodarju“.

9. Kandidatne liste izročite takoj, ko jih sestavite, osebno po zanesljivem pristašu okrajnemu glavarstvu. Pri občinskem uradu je nabit razglas, kaj se vlagajo liste. V mariborskem okraju je zadnji dan 12. aprila ob 12. uri popoldne. Zahtevajte na glavarstvu potrdilo, da ste izročili listo.

10. Sestavite po vseh občinah takoj — ako še niste — volilni odbor, ki se sedaj vsak dan shaja, izbere kandidate in ukrepa o vseh potrebnih predpripravih za volitve in razdeli delo za uspešno agitacijo od volilca do volilca. — Kompromisov ali zvez ne sklepajte z nobeno nasprotno stranjo.

11. Preskrbite si takoj prepis volilnega imenika, da boste sigurno znali, kdo je volilec in kdo ne.

12. Poročajte nam takoj o vsem, kar ste izvršili: pod katerim imenom ste sestavili kandidatno listo, koliko strank bo nastopilo v vaši občini, ktere in katera bo najmočnejša, koliko glasov bo približno dobila naša.

13. Kjer še imajo občine župana in občinski odbor, bo župan ali njegov namestnik predsednik volilnega odbora ali komisije. Občinski odbor izvoli izmed volilcev še enega člana v volilno komisijo. Kjer pa je gerent i sosvet pa bo glavarstvo imenovalo volilnega komisarja in člana komisije.

14. Vsako nepravilnost, nasilje ali nepostavno postopanje od strani oblastev ali naših nasprotnikov nam takoj naznajte.

15. Volilne škrinjice bodo na volišču uvrščene po istem redu, kakor so bile predložene kandidatne liste okrajnemu glavarstvu. Vložite torej takoj kandidatne liste, da bo imela Kmetška zveza oziroma Slov. ljudska stranka prvo škrinjico.

Tajništvo Slovenske kmetске zveze, oziroma Slovenske ljudske stranke v Mariboru.

Samostojna — davki in vojaščina.

Samostojni apostoli: Mrmolja, Urek in Drolenik so kot predvolitveni gromovniki za izvojevanje stare kmetске pravde lovili pošteno kmetско ljudstvo v samostojne mreže z obljubo: Kakor hitro pridemo samostojni kmet-

je kot poslanci v Beograd, bomo zmanjšali davke, odpravili vojaščino itd.

Pri volitvah samostojni niso dobili samo poslanskih zastopnikov, ampak imajo sedaj celo svojega ministra in bodo v najkrajšem času zasedli 3 poverjeništa pri deželni vladi v Ljubljani.

Samostojni so torej na najvišjih vladnih mestih v Beogradu in Ljubljani in pri tej priliki se pač moramo vprašati: Kako je pa s samostojno obljubo o znižanju davkov in o odpravi vojaščine?

Samostojni poslanci, minister in poverjeniki niso davkov zmanjšali — ampak so vstopili v sedanjo vlado, ki si je kupila Turke za 1 milijardo 200 milijonov in to milijonsko in milijonsko odkupnino za turška veleposelstva bodo plačevali tudi naši davkoplačevalci. Finančni minister Kumanudi že izdeluje načrt za povišanje davkov, ker Turki zahtevajo izplačilo obljubljenih milijonov in odkod naj vzame vlada te milijonske svote, ako jih ne iztisne iz naroda potem davkov.

Za povišanje davkov, katero se napoveduje, so pa samostojni presneto odgovorni, ker se strinjajo z odkupom turške veleposesti, ker so sami v vladi, ki je sklenila tako ostudno kupčijo z muslimani in bo sedaj odirala kmeta z zopet novimi davki, da bodo lahko izplačala turške bogataše. Kako je pa z vojaščino, odkar imamo v Beogradu samostojne poslance in ministra?

Doslej samostojni niti z mizancem niso mignili, da bi se potegnili pri vojnem ministrstvu za zboljšanje razmer, pod katerimi morajo služiti vojaščino naši fantje v Macedoniji in ob albanski meji.

Samostojnim je presneto malo mar, kje in kako služijo naši kmetски fantje vojake. Samostojna brezbriznost na pram usodi naših fantov vojakov je že taka, da so šli samostojneži v vlado, ki kuje razne bojne načrte in že vpohtevuje razne letnike pod orožje. Ako so samostojneži v vladi, potem so odgovorni tudi za vojni pohod, katerega pripravljajo v Beogradu.

Da so le: Urek, Mrmolja in Drolenik prosti vojaške suknje, kaj jim je mar, da morajo naši fantje k vojakom v Macedonijo, ob albansko mejo in sedaj še menda kam na vojsko. Glejte, taka je samostojna ljubezen do kmeta: Davki bodo zvišani, ker je vlada kupila Turke za milijonske svote in samostojni kmetje so v tej vladi, ki že kuje načrt o zvišanju davkov in kam bi porinila naša vojaštvo na vojni pohod.

Od vstopa samostojnežev v vlado imajo profit samo samostojni poslanci,

katerim je ministrski predsednik Pašić obljubil, da jim bo v zahvalo za njih vstop v vlado naklonil razne izvoznice. In res, dosedaj je bil izvoz iz naše države prost, sedaj je že zaprt, baje radi suše, a v resnici pa, da se bodo zahtevale za izvoz zopet izvoznice, katerih bo deležna samostojna trojica: Urek, Mrmolja in Drolenik. Saj gospod Urek se je že hvallal po Brezicah, da si je opomogel po izvozu toliko, da si sedaj v dastih grozne draginje lahko zida na hišo, ampak palačo kot se spodobi za samostojnega poslanca.

Naše kmetско ljudstvo po deželi že sedaj uvideva, da so bile samostojne obljube pred volitvami laž. Samostojni poslanci niso storili niti pčice dobrega za kmeta, ampak ga bodo sečaj še pomagali odirati potem novih davkov in nepotrebnih vojnih pohodov. Samostojni apostoli so preslepili ljudstvo pri zadnjih volitvah iz grtega namena, da zlezejo v vlado in obogatijo sami sebe po vzgledu svojih duševnih četov — demokratov. Od samostojnega poslanstva imajo do sedaj dobiček mesar Pucelj, ki je mastno plačani minister, kmet dr. Vošnjak, ki je postal poslanik za Kopenhagen, Urek, ki dobi novo hišo in še drugi samostojni poslanci, katerim na ljubo je vlada zaprla izvoz, da bodo deležni sedaj demokratskega „žegna“ izvoznice.

Tak je dosednji potek samostojnega boja ne za izvojevanje kmetске pravde, ampak žepne pravde samostojnih poslancev, ki so sedaj očitni dužni kmetске koristi!

Dr. Žerjav izdaja samostojneže.

Ze od prvega pojava samostojnežev smo povdarjali, da je dr. Žerjav, veliki demokrat pred Bogom in ljudmi, oče Samostojne kmetijske stranke. A tega nam marsikdo ni verjel. V naslopnem priobčujemo pismo dr. Žerjava, nastovljeno na zaupnika Demokratske stranke na deželi. Pismo se glasi:

„Velečeni gospod! Nova politična situacija me sili, da se tem potam zaupno obračam na Vas v zadevi bližajočih se volitev. Kakor veste, je J. D. S. do poslednjega vrgla vse moči na deželo, da zaobrbe kmetско gibanje na napredno stran in da prepreči vsako možnost, da bi se to gibanje gnilo k klerikalcem, s tem, da mno golkje dirigira svoje lastne pristaše v kmetско stranko. Skoro povsod so naši ljudje ustanovili njene organizacije in mislo stranko podprli tudi še z

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

„Glej, kako se mi vsi prsti tresajo, ne morem jih držati na miru. Niti kapljice ga še nisem pil danes! Ta-le zdravnik je osel, Jim! Če ne dobim kozirka ruma, se mi bo začelo blesti. Menda se mi že itak blede! Tamle v kotlu, zadaj za teboj ga vidim, starega Flinta — kakor bi bil živ — Jim, jaz sem živel divje življenje in če se mi začne blesti, bom postal Kain! — Zdravnik sam je rekel, da eden kozarec me še ne bo ubil! — Zlat ti dam za kozareček ruma — Jim —“

Bolj in bolj se je razburjal — in zbal sem se za očeta, ki je bil tisti član zelo slab in popolnega miru potreben. In — saj je tudi res rekel g. zdravnik, da eden kozarec ga še ne bo ubil.

Zato sem mu dejal:

„Eden kozarec vam prinesem. Veste, zlatov pa ne potrebujem! Tisto plačajte, kar ste očetu dolžni! Eden kozarec dobite, več pa ne!“

Ko sem mu ga prinesel, ga je poželjivo zgrabil in izpil v eni sapi.

„Ah — ah — sedaj je bolje, prav gotovo je bolje! — Povej mi, prijatelj, ali ti je zdravnik naročil, kako dolgo moram ležati v tem-le starem koritu?“

„Najmanj teden dni!“

„Groma!“ je vzkliknil. „Teden dni? — To ni mogoče! Našli bi me in mi zasodili „črno piko“! Ti potepuhi sedaj se stikajo okrog in premišlujejo, kako bi mi prišli do živga! Potepuhi, ki niso znali obdržati, kar so dobili, in ki hočejo imeti, kar ni njihovo. Ali je tako početje pošteno? To bi rad vedel! Jaz pa sem štedljiv človek, svojega dobrega denarja nikdar nisem zapravljaj in tudi izgubil ga nisem! Pa ga tudi tem barabam — ne dam! To pot jim bom še eno zagodel. Ne bojim se jih!“

Tako je govoril in se s težavo poskušal dvigniti. Prijemal se je močnega ramena tako krčevito, da bi bil najrajši zakričal, in premikal noge, kakor bi bile mrtve. S slabotnim glasom govoril svoje sicer življenjapolne besede in ko je končal sedel na rob postelje, si je moral počiti od napora.

„Ta-le zdravnik me je hudo pri-

jel“, je stokal. „Kar v ušesih mi zvonilo. Položi me zopet!“

Preden sem mu mogel pomagati, je padel nazaj v posteljo. Ležal je nekaj časa nepremično.

„Jim“, je dejal končno, „si videl tistega mornarja?“

„Črna psa“ —? sem vprašal.

„Ah, „Črni pes“! Ničvrednež! Pa še hujski so tisti, ki so ga poslali! — Poslušaj! — Če jaz ne bom mogel odtod in če mi prinesejo „črno piko“, — vedi, da iščejo moj stari zaboj —! Ti zajašeš konja, veš —! Saj znaš jahati, znaš —? Torej ti zajašeš konja in pohitiš k — da, tako naj bo! — in pohitiš k tistemu čenčavemu zdravniku ter mu naročiš, naj skliče — svoje ljudi — vojske, stražnike — in zafelj jih bodo vse pri „Admiralu“, same nekdanje Flintove pomagače in mornarje, vse, ki so še ostali živi. Jaz sem bil Flintov prvi mornar in jaz sem edini, ki vem za prestop. Vse mi je povedal, ko je ležal na smrtni postelji, kakor bom menda jaz kmalu ležal, vidiš —! Pa besedice ne boš znil, dokler mi ne prinesejo „črne pike“, ali pa dokler ne vidiš spet tistega „Črnega psa“, ali pa mornarja z

eno nogo. Če bi tega kje zagledal, takrat pa le brž beži po ljudi —!“

„Pa kaj je to „črna pika“, kapitan sem vprašal.

„To je zadnji opomin, prijatelj! — Povem ti, če pridejo zares. Ti pa dobro pazi, Jim! Pošteno bom delal teboj, Jim, svojo besedo ti dam na to!“

Tako je še nekaj časa zmedeno govoril in glas mu je slabel bolj in bolj. Ko sem mu dal zdravilo, ga je vzel pokorno kakor otrok, rekoč: „Ako je bil kedaj kak mornar potreben zdravila — jaz sem ga gotovo potreben!“ Nato ga je objel težek, omotici podobno spanec in pustil sem ga samega.

Kaj bi bil storil, če bi bili šli dogodki svojo navadno pot, tega pa ne vem. Najbrž bi bil povedal zdravniku, kar sem čul od kapitana, kajti silno sem se bal, da ne bi kje kapitan obžaloval svojo preveliko zaupljivost in odkritosrčnost in me ubil.

Toda prišlo je vse drugače.

Moj oče je tisti večer nenadoma umrl.

Ta dogodek je obrnil vse moje misli drugam.

(Dalje prihod.)

tenarjem. Pred volitvami je bila velika razprava, na kak način bo več naprednih glasov, ali če nastopita obe stranki deljeno, ali če nastopita skupaj. SKS se je odločila za prvo stališče. S tem je prisilila JDS, da je nastopila samostojno in skuša na se združiti vse odločno napredne glasove. Kolikor morem pregledati položaj, manjka SKS enotnega vodstva in avtoritete in ni v stranki prav nič discipline in poštivalnosti. Zato žalibog po volitvah pričakujemo naglo nezadovoljanje tega gibanja. Stvar naše stranke bode, da zapreči, da se ljudstvo vrne klerikalnem v naročje. V to svrhu je že danes potreba, da odločno markiramo obstoj JDS po vsej deželi. Po volitvah pa bomo nemudoma razpredli gospodarsko organizacijo, katero kljub mojim pozivom SKS popolnoma zanemarlja.

Pismo se končuje z ugotovitvijo, da je z nastopom JDS na deželi pri zadnjih volitvah v konstituantu tudi izpolnjena želja SKS, da se bo predstavnikom list izguba časa primerno odškodovala in da se to Zerjavovo poročilo smatra za zaupno.

S tem pismom je liberalni voditelj potrdil resničnost naših trditev. Sodbo o tem naj si napravijo naši pristasi sami.

Regulacija Drave.

Drava še čaka uravnave. Bivša avstrijska državna uprava je tekom let le zgradila na progi Maribor-Središče skupaj 35 raznolikih varnostnih in obrežnih zgradb na mestih, kjer se je takrat zdelo potreba največja. Pri vodi takega značaja, kakor je Drava, pa posamezne zgradbe ne pomenijo do st, ker je še nebroj nevarnih mest, ki to varstva nujno potrebuje. Temu se da trajno odpomoči edino s sistematično izvišeno uravnavo, za katero se je odločila generalna inšpekcija voda v Ljubljani, ki je tako velepotezno, pa načrta izvedeno uravnavo priporočila generalni direkciji voda v Beogradu.

Ker med tem Drava nadaljuje svojo razdiralno delo ter so od raznih strani prišle pritožbe, da se noče ustreči tudi najbolj upravičenim zahtevam, in se je izražal sum, češ, da se ne vse regulacijski delo ob Dravi uskladi, se je poslanec dr. Hohnjec v imenu Slovenske kmetijske zveze obrnil na ministrstvo poljedelstva in gozda v Beogradu in na generalno inšpekcijo voda v Ljubljani, od katre je z dopisom z dne 1. aprila dobil naslednji odgovor:

Škoda, ki jo povzroča Drava, je sicer velika, toda ni nova in nenavadna; tok Drave je bil vedno enak; obžalovati je le, da ni imela bivša Avstrija nobenega smisla, da bi v dolgih stoletjih svoje vlade vodo uravnala, ali se pa ni poprej mogoče ljudstvo za to delo toliko zanimalo, kar tujci niso znali.

Ta nemarnost bivše države nas je postavila, ko nam je zapustila to-le neupravitno dedščino, v skrajno težko položaj; sedaj no toliki vojni in pri obstoječi dragini, pri polnopravni tehniški osebi in materialu, na se izvrši to, kar bi bila Avstrija lahko igrave izvršila, pa vendar le ni, ker je bila zaposlena povsod drugod, le pri nas po možnosti malo.

Našel se je slučajno projekt iz leta 1906 za regulacijo Drave v progi Loka-Ptuj-Dravce s skupnim proračunom za 24 km dolgo progo v znesku 7.000.000 K; če bi se razdelilo delo na 15 let, bi prišlo na leto okroglo 470.000 K, kar bi bilo za prejšnjo državo prava bagatela.

Proračun se je tekom letošnje zime na sedanje razmere predelal ter se glasi okroglo na 200 milijonov K, ali porazdeljeno na 15 let, pride na leto 13.3 milijonov K.

To je torej razlika med prej in sedaj, ne glede na druge neugodne okolnosti, ki pridejo sedaj tudi v poštev.

Z ozirom na navodila za sestavo proračunov, da naj se sprejme vanje le najnujnejše in neobhodno potrebno, se je letos postavilo vanj za Dravo K 830.000, toda ne za pričetek sistematične uravnave, temveč le za ohranitev obstoječih zgradb in za napravo novih, kjer je potreba najnujnejša. Če se ves ta znesek odobri, se bode dalo marsikaj koristnega izvršiti; toda o dobrotev ali krčenju od nas proračun-

jenih zneskov, ki so glede vseh postavk zmerni in vpoštevajo težko finančno stanje države, pa ni od nas odvisno.

Sedaj ko je proračun za sistematično uravnavo urejen, se bo tekom leta poslal ministrstvu v nadaljno poslovanje.

V okviru proračuna za leto 1920-21 se dela na Dravi dalje vršijo, posebno tudi na res nevarni točki v občini Sv. Martin, da se zavaruje hiša, ki stoji blizu Drave. Vsled neke pomoči, kakor da ni več kredita za to delo, je okrožna gradbena sekcija v Mariboru prenehala z delom; ko se ji je pa stvar pojasnila, da je kredit še na razpolago, se je takoj z delom zopet pričelo; počivalo je delo nekaj časa le v odseku Maribor-Ptuj, medtem, ko se je v odseku Ptuj-Središče nepretrgano delalo.

Iz predstojnega kratkega popisa toste g. narodni poslanik posneli, da se trudimo v okviru razpoložljivih naših sredstev storiti, kolikor je pri obstoječih razmerah mogoče; dobrobit ljudstva spremlja vse naše delovanje, žal, da ne moremo vsem zahtevam zadostiti, kakor bi sicer radi, in s tem vseh neprimlik odpraviti, ki smo jih po bivši državi podedovali.

Ce ne prei, pa vsaj s 1. junijem t. l. bomo poslavili inženjerja s sedežem v Ptuj, ki bo imel pred vsem z Dravo posla; s tem upamo že letos več sistema v delovanje spraviti na korist ljudstva in države.

Naročnikom!

Zaradi zvišane poštne stane „Slovenski Gospodar“ od 1. aprila t. l. izven Jugoslavije letno 80 K, pol letno 40 K in četrtletno 20 K. — Ob enem opozarjamo cenj. naročnike, da se naročnina plačuje vedno naprej in ne nazaj. Oni inozemski naročniki, ki so naročnino plačali že čez 1. april t. l., naj blagovolijo doplačati razliko.

Upravišstvo „Slov. Gospodarja“.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. V ustavnem odboru so se na zadnjih sejah veliko prerekali o raznih ustavnih členih. Posebno oster je bil prepričaradi „kanceljparagrafa“, katerega je zagovarjal znani liberalec dr. Zerjav. Na pritisk demokratov je bil sprejet člen o „kanceljparagrafu“ v ustavnem odboru, a v izpremenjeni obliki. Dne 5. t. m. se je tudi vršila seja ustavotvorne skupščine, na kateri se je predčital ukaz o imenovanju novih ministrmanskih in samostojnega ministra. Prihodnja seja konstituantne je sklicana za jutri. Ker so stopili naši samostojneži v vlado, bodo dobili ti tudi jedno podpredsedniško mesto v konstituantu, katerega bo najbrž zasedel samostojnež Urek. Casopisi poročajo, da bo končal ustavni odbor svoje delo še ta teden in pride celotna ustava v razgovor pred celotno konstituantu prihodnji teden. Bolgari so za čeli baje svoje čete vtihotapljal v Albanijo, da bi od tamkaj vpadli na našo ozemlje. Naša država si to že zna la zagurati meje napram Albaniji.

Nemčija. V Nemčiji so uprizarili zadnje dni komunisti po industrijskih krajih hude nemire. Komunistični agitatorji so bili plačani in najeti od ruskih boljševikov. Nemški vladi se je zopet posrečilo, da je zatrla to komunistično prevratno gibanje in sedaj se je že vrnilo komunistično delavstvo na delo. Mir in red sta v Nemčiji zopet vzpostavljena.

Madžarska. Za velikonočne praznike je vprizoril bivši cesar Karol za celo Evropo nevarno igrano. Enkrat se je pripeljal Karel iz Svice v avtu skozi Nemško Avstrijo v Madžarsko Subotico, kjer se je nastanil pri tamošnjem ogrskem škofu. Kurel se je hotel polastiti madžarskega kraljevega prestola. Kakor je bilo razvidno, je bilo za Karla na Madžarskem vojaštvo in skoro vsi višji državni dostojanstveniki, ki so se posvetovali s Karlom radi njegovega zopetnega zopetnega ustoličenja na madžarski prestol. Proti kraljevanju Karla na Ogrskem je odločno nastopila ententa, najbolj pa Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunija, ki so že zbirale ob madžarski meji čete, da zasedejo ad-

žarsko, ako ta ne odslovi Karla. Vojaški premoči ravnokar navedenih treh Madžarski sosednih držav so se strašili ogrski veljaki in prisilili Karla, da je v posebnem vlaku ostavil Madžarsko 5. t. m. Karol se je odpeljal preko Avstrije zopet v Svico. Karlov polet na Madžarsko je povzročil veliko škodo Jugoslaviji, Čehoslovaški ter Rumuniji, ki so že mobilizirale nekaj desetstotno vojaštva proti Madžarom.

Grška. Grška je začela v Mali Aziji ofenzivo proti Turkom. Grki so poročali o prvotnih uspehih svoje vojske, a Turkom se je posrečilo, da so v bitki, ki je trajala čeli teden, Grke močno porazil in jih potisnili nazaj. V ravnokar omenjeni bitki med Grki in Turki je padel tudi grški princ Andrej in general Vlakopulos. Sedaj se je odpravil v Malo Azijo na bojišče sam grški kralj Konstantin, da se postavi na čelu razbite grške armade in še enkrat napade Turke.

Tedenske novice.

Volitev župana in občinskih svetovalcev se vrši po končanih volitvah. Odborniki morajo biti pisмено vabljeni. Mnogi so mnenja, da bo kar tisti kandidat župan, ki je na kandidatni listi na prvem mestu. To je krivo razlaganje. Za župana bo izvoljen tisti, ki bo dobil večino glasov. Volitev župana in svetovalcev se bo povsod vršila po starem načinu. Toliko v pojasnilo na mnoga vprašanja.

Občinske volitve v Sloveniji so vzbudile živahnejše zanimanje med na rodod ne samo za vprašanja občinske politike, marveč tudi za širše politične zadeve. To dokazujejo številni politični shodi, ki se vršijo zadnji čas. Pretekli teden je poslanec dr. Hohnjec govoril na shodih v Zrečah (28. marca), na shodih zaupnikov v Ptuj (30. marca), pri Sv. Marjeti niže Ptuja (31. marca), v Celju (2. aprila). V nedeljo je imel poslanec dr. Hohnjec prav dobro obiskana shoda v Sošanju in pri Sv. Juriju pod Taborom, v ponedeljek predpoldne pa v St. Pavlu v Savinjski dolini. Povsodi se kmetje, obrtniki in delavci zavedajo volike važnosti sedanjih občinskih volitev, kojih pomen ne bo ostal omejen na naše občine, marveč bo segal daleč preko mej slovenske pokrajine.

Občinske volitve in delo naših vodilnih zaupnikov. Dobivamo poročila, da bo Kmetiska zveza oziroma Slovenska ljudska stranka po velikem številu občin imela sama postavljeno kandidatno listo. Na kandidatne listo Samostojne se ljudje strmujejo podpisati. Po seznamu, ki ga ima v rokah naša organizacija bodo pomenile občinske volitve v Sloveniji za liberalce, ali se potem imenujejo „demokrate“ ali „samostojne“, težak poraz. To sta dve stranki, ki sta v Beogradu po svojih poslancih in ministrih nam Slovincem prodali za centralizem (t. j. neomejeno komando iz Beograda) našo slovensko samoupravo. — Hvala našim zavednim pristašem — voditeljem, ki so glede priprav za občinske volitve izvršili veliko poštivalno delo!

V Prekmurju se ne bodo vršile sedaj občinske volitve, ampak pozneje. Razlog, ker je v večini občin vpisanih premalo volilcev.

Nepravilni podpis na kandidatni listi so tedaj, ako je kdo podpisal, da se mu ni povedalo, da je kandidatna lista. Nadate, ako je podpisal kak drug kos papirja, a ne uradne tiskovine (kandidatno listo). Neveljaven je tudi podpis, če kandidat ni lastnorodno podpisal, ampak ga je podpisala kaka druga oseba. V takih slučajih se mora poslati preklic ali ugovor na okrajno glavarstvo. Preklic ali ugovor morajo podpisati razven onega, ki ugovarja, tudi priče, ki potrjujejo, da dočleni podpis ni pravilen.

Nove davke napoveduje vlada v Beogradu. Sedaj, ko imamo liberalno in samostojne ministre nam napovedujejo mobilizacijo in nove davke. To je blagoslov 28. novembra 1920!

Glas uboge vdove. Sedanja vlada, v kateri sedijo liberalci in samostojneži, je vrgla 1200 milijonov bogatim bosanskim Turkom za njih glasove, 60.000 K za Sokola, daje milijone socialnemu demokratu Kristanu, da ne bi izdal demokratske lumparije. A u-

boge vdove in sirote gladujejo. Vdova iz šoštanjskega okraja nam med drugim piše: Ali se to ne pravi norčevati se iz nas ubogih vojnih vdov in sirot? Dajo nam namreč samo 8 K 40 v. reči: osem kron štirideset vinarjev pokojnine na mesec. Na naše prošnje se pa sploh ne ozirajo. A povem vam, da še bo vas, liberalci in njih zavozniki, ki tako hudobno delite v Beogradu — kruh pravice, zadela enkrat lazen boja.

Sodba o samostojnih. Na vprašanje: „Kaj je pravzaprav Samostojna kmetijska stranka?“ je dobil urednik „Hrvatske sloge“ od g. Avramovića, voditelja srbskih kmetov, take odgovor: „To so sami Slovenci. Dokler so bili skupaj z nami, so se obogatili s trgovino z izvozniki, ki so jih dobivali brez naše vednosti, a na naš račun, ker so se sklicevali in naslanjali na številno moč našega kluba. A zdaj vodijo drugo vrsto trgovine: trgovstvo za mastna korita, konzulate ministrske stolčke in podpredsedniška mesta v ustavotvorni skupščini. Gospod Avramović jih pozna temeljito in tudi mi mu radi volje verujemo.“

Urek. Mermolja, Drolenik, Kirbiš, kaj je z vašimi obljubami? Iz Lrežic nam piše bivši pristasi „Samostojne kmetijske stranke“: Prosim, objavite to-le moje javno vprašanje na poslanec Samostojne kmetijske stranke: Vi Urek, Mermolja, Drolenik in Kirbiš ste nam pred volitvami dne 28. novembra 1920 obljubovali, da boste v Beogradu delovali na to, da se odpravijo krivični davki, da boste zmanjšali vojaštvo in število uradništva, da boste odpravili draginjo. Mi volilci, ki ste nas Vi zapeljali na led, vaš kliče na odgovor. Kaj počenjate v Beogradu? Sami za se skrbite, verizite, kšestate in si polnite žepe, zidate nove hiše, a za ubogo kmetstvo in delavsko ljudstvo ste dosegli — figo. Zaveljive ste, zvalili ste z lažmi od nas naše glasove. Le pridite se med nas, vam bomo vaše lumparije povedali v obraz. Vi ste nas oropali slovenske samouprave, Vi ste se prodali liberalni vladi, ki hoče zopet vojsko, ki nam vsak dan narekuje nove grozne davke, ki je dala Turkom 1200 milijonov, ki daje Kristanu milijone. Da, da, Vi ste tisti, ki zaslužite, da bi vam radi vaših političnih lumparij ljudstvo rezalo jermena z vaših hrbtov. A vedite, da smo šli 28. novembra prvokrat in zadnjikrat na led.

Vodstvo Samostojne ima od svojega početka do današnjega dne razne težave. Prve težave je imelo s polvarjeno koruzo, s katero je hotelo na eitiiti naše prebivalstvo. Druga težava je bila z galico, s katero so hoteli predpreti stranko politično in gospodarsko. Nazadnje pa so dobili ostro obsodbo Avramovičevu, ki jim je dokazal, da so hoteli oguliti svoje tvariše za 360.000 K. Sedaj imajo velike težave z „gumom“. Ko bo čas, bomo poročali več tudi o tej zadevi samostojnega vodstva.

Prazne obljube samostojnežev. Iz Loke pri Zidanem mostu se nam poroča: Za časa volitev v ustavotvorno skupščino so nam samostojni zagarjji obljubovali raj na zemlji, ako bomo za nje glasovali. Sedaj pa, ko so stopili samostojneži v vlado in je postal mesar Pucelj poljedelski ministar, in naš posavski prerok nima drugega posta, kakor da si čimpreje s pomočjo izvoznice dogradi lepo hišo, so padle v vodo vse obljube naših samostojnežev. Obljubljali so nam da bodo znižali davke, toda sedaj vidimo, da so bile vse obljube samostojnežev prazne farbarije. Za samostojno se pri nas posebno peha velik samostojnež Cezar iz Male breze. Možakar bi kar najraje odstavil vse naše župane in jih nadomestil s samostojneži. Toda ne bo šlo! Mi smo do grla siti samostojnih praznih obljub. Naše geslo je: Proč s samostojneži!

Urek iz Globokega, nobel gospod, se je vsled svojega častihleplja in cholega nastopa osvražil pri mnogih svojih somišljenikih. Govori se, da je Urek zarozil tajniku Znunderu v Mariboru, da ga bo odstavil. Tudi gosp. Zabavnik in g. polposlanec Kirbiš nista všeč. Namigava se o neki Znunder-Zabavnikovi vlogi na dež. Vlado. To vlogo je Urek „rekviriral“. Taš zaupni poročevalec nam je obljubil še celo vrsto drugih zakulisnih zanimi-